

Számunk szerzői

BALOGH RÓBERT	fiatal kutató, MTA BTK Történettudományi Intézet, Budapest
BARDÓCI-BIRÓ TEOFIL	doktorjelölt, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs
BÉRESI ÁKOS	MA-hallgató, Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest
BOTH NOÉMI ZSUZSANNA	PhD-hallgató, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
DEVESCOVI BALÁZS	irodalomtörténész, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest
FRANK COSTIGLIOLA	történész, University of Connecticut, Egyesült Államok
GAUSZ ILDIKÓ	doktorjelölt, Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged
HARSÁNYI LÁSZLÓ	független kutató, Budapest
ILLIK PÉTER	középiskolai tanár, Budapest
KŐSZEGHY ZSOLT	doktorjelölt, Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest
KURIMAY ANITA	történész, Bryn Mawr College, Egyesült Államok
LÁZÁR BALÁZS	történész, Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest
MICHAEL K. SILBER	történész, The Hebrew University of Jerusalem, Izrael
MISLOVICS ERZSÉBET	történész, Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Szeged
ORBÁZI MELINDA	doktorjelölt, Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged
PETERECZ ZOLTÁN	történész, Eszterházy Károly Főiskola, Eger
POLGÁRI SZILVIA	MA-hallgató, Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest
TAMÁS ÁGNES	történész, Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged
VAJDA ZOLTÁN	történész, Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged
VESZPRÉMY LÁSZLÓ BERNÁT	történész, független kutató, Budapest

A fordításokat BARNA JÓZSEF és PETERECZ ZOLTÁN készítette.

Contents

Essays

ERZSÉBET MISLOVICS – MICHAEL K. SILBER An Account of an Unsuccessful Conversion in the 18th Century	5
LÁSZLÓ HARSÁNYI The Half Century of Jewish Societies in Hungary (1868–1919)	32
ÁGNES TAMÁS “Monsieur John, what is it exactly that you want? Anyhow, I have left your Globe for you!” Territorial losses and expansion in the cartoons of satirical papers (1919–1921)	52
ANITA KURIMAY The Discursive Lessons of the Tormay Affair	70
SZILVIA POLGÁRI Cremation in Hungary. A Short History of the Crematory in Debrecen	83

Workshop

BALÁZS DEVESCOVI The forgotten home of József Eötvös on Erzsébet square in Pest: the Sina house	104
ÁKOS BÉRESI The doctrine of hatred. Antisemitic textbooks in German schools	111
LÁSZLÓ BERNÁT Crusade against the swastika. Béla Bangha’s anti-Nazi editorial col- umn, 1936–1940	121
ILDIKÓ GAUSZ Inspection of border castles in French style. Jacques Bongars about the Hungarian imperial-royal border defense system (1585)	133
ZSOLT KŐSZEGHY A Hungarian diplomat in Boris Godunov’s country: the Muscovy of István Zalánkeményi Kakas and Georg Tectander	145

Beyond our borders

“...we must also understand what could have happened” An inter- view with American historian Frank Costigliola (by Zoltán Peterecz)	162
A bibliography of Frank Costigliola’s works (Compiled by Zoltán Pe- terecz)	167

Reviews

Being a fairy behind the veils (<i>Ruby Lal: Coming of Age in Nineteenth-century India. The Art of Playfulness. Cambridge University Press, Cambridge, 2013.</i>) RÓBERT BALOGH	170
The (work)place of the historian (<i>A történész műhelye. Ed. Kiss Gyöngy Kovács, Komp-Press Kiadó – Korunk, Kolozsvár, 2015.</i>) NOÉMI ZSUZSANNA BOTH	176
Colonel Simonyi and the others (<i>Réfi Attila: A császári-királyi huszárság törzstiszti kara a francia forradalmi és napóleoni háborúk korában. (1792–1815). MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Nádasdy Ferenc Múzeum, Budapest–Sárvár, 2014.</i>) BALÁZS LÁZÁR	181
Points of intersection – Suleiman, British historiography and irrationality (<i>Pál Fodor: The Unbearable Weight of Empire. The Ottomans in Central Europe – a Failed Attempt at Universal Monarchy (1390–1566). Institute of History, Research Centre for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences (MTA BTK TTI), Budapest, 2015.</i>) PÉTER ILLIK	184
On the history of the United States from a Hungarian perspective (<i>Lévai Csaba: Amerikai történelem és történetírás. Válogatott tanulmányok, Könyvpont Kiadó – L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2013.</i>) ZOLTÁN VAJDA	188
Opera as an artistic expression of philosophy (<i>Bryan Magee: Wagner világképe. A nagy operák filozófiai háttere. Park Könyvkiadó, Budapest, 2013.</i>) TEOFIL BARDÓCI-BIRÓ	193
On censorship – in an uncensored manner (<i>François Cadilhon – Philippe Chassaigne – Éric Suire (dir.): Censure et autorités publiques. De l'époque moderne à nos jours. P. I. E. Peter Lang, Bruxelles, 2015.</i>) MELINDA ORBÁZI	199
<i>Authors</i>	207

Ókori társadalmak

Kóthay Katalin Anna:

A tartományi úr és a „kiváló kisember”: önreprezentáció és társadalmi státusz az első átmeneti kori egyiptomi életrajzokban

Dembitz Gabriella:

A nők társadalmi helyzete az ókori Egyiptomban az Újbirodalom és a 21. dinasztia idején

Németh György:

Női szerepek a hellénisztikus birodalmakban

Takács Levente – Gacsal Dóra:

A római rabszolgaság

Grüll Tibor:

Multikulturalizmus és globalizáció az ókori Rómában

Veress Dávid:

„Ugyanaz legyen mindnyájunk törvénye és vallása”. A kereszténység felvétele Izlandon

Szemethy Tamás:

A levélküldés nehézségei a lengyel örökösödési háború dél-itáliai frontján

Pakot Levente:

Társadalmi státusz és gyermekvállalás a Nyugat-Dunántúlon: Bük, 1850–1939

A Korall szerkesztőségének elérhetőségei:

terjesztes@korall.org, korall@korall.org, www.korall.org

1113 Budapest, Valkói u. 9.

A 2016-os évfolyamra várjuk az előfizetéseket. Kérjük, jelezze szándékát a szerkesztőségnek, és valamennyi idejű számunkat postázzuk Önnek. Az éves előfizetés ára: 4500 Ft, egy szám ára 1250 Ft.

A Korall Társadalomtörténeti Folyóirat 2016. évi tematikus számai:

- 63. Ókori társadalmak
- 64. Diktatúrák alulnézetből
- 65. Film és történelem
- 66. Másság és kirekesztés

Következő számunk tartalmából

Konstantinápoly bővületében – kora újkori diplomáciatörténet

KERÉKES DÓRA

Híd Kelet és Nyugat között. A francia és a császári követségek szerepe a keleti kultúra európai megismerésében

KRUPPA TAMÁS

Velence információs csatornáit és portai kapcsolatrendszerét a kandiai háború időszakában (Vázlat)

CZIRÁKI ZSUZSANNA

Követ vagy szélhámos. A 17. századi konstantinápolyi Habsburg diplomácia útvesztői egy politikai gyilkosság tükrében

PAPP SÁNDOR

Egy Habsburg követ török kapcsolati hálóját

KÁRMÁN GÁBOR

Zülfikár aga, portai főtölmács

ÖZGÜR KOLCAK

Walter Leslie Habsburg követ látogatása a Portán. Diplomáciatörténeti adalékok (1665–1666)

SZABADOS JÁNOS

A 17. századi Habsburg hírszerzés „gyöngyszeme” – Hans Caspar budai titkos levelező (1646–1659) munkássága (Vázlat egy nagyobb összefoglaláshoz)

BRANDL GERGELY

Komáromy János naplójának latin nyelvű betétei különös tekintettel az Oszmán Birodalmat leíró részekre

Bemutatjuk Arno Strohmeyert a salzburgi egyetem történész professzorát

Az AETAS történettudományi folyóirat. Megjelenik évente négy alkalommal. Kiadója az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A lap főként történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokat, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat közöl, de szívesen fogad írásokat a társadalomtudományok más ágaiból is.

*

Az AETAS megjelenését döntően alapítványi támogatás teszi lehetővé. Az AETAS több vagy akár egy száma is megrendelhető a szerkesztőség címén.

A folyóirat előfizetési díja egy évre 4000 Ft.

A lap ára egy szám megrendelése esetén 1000 Ft + postaköltség, könyvesboltban 1100 Ft.

*

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: ELTE BTK könyvtár, VIII. ker., Múzeum krt. 6–8.;

Írók Boltja, Parnasszus Kft., VI. ker., Andrásy út 45.;

Könyvtárellátó Kht., XIII. ker., Váci út 19.

MNM Verano Könyvesbolt, V. ker. Magyar u. 40.;

Párbeszéd Könyvesbolt, VIII. ker. Horánszky u. 20.

Szeged: Egyetemi könyvtár, Petőfi S. sgt.;

Könyv- és Jegyzetbolt, Vitéz u.

Miskolc: Bibliofil Kft., Kazinczy Könyvesbolt, Széchenyi u. 33.;

Fókusz Könyvesbolt, Pátria üzletház.

Pécs: PTE Iskolaszövetkezet Könyvesbolt, Ifjúság út 6.;

PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtár, Rókus u. 2.

*

Kiadja az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület

6701 Szeged, Pf. 1179.

e-mail: aetas@mail.u-szeged.hu

<http://www.aetas.hu>

Felelős kiadó: Deák Ágnes

Olvasószerkesztő: Horváthné Szélpál Mária

Szerkesztőségi titkár: Juhász Krisztina

Telefon: (30) 995-38-84

A borítót tervezte: Annus Gábor

Nyomdai munkálatok: Schneider Nyomda Kft, Gyula

ISSN 0237-7934